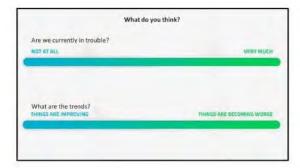

Lecture - Global challenges and state of the Earth system

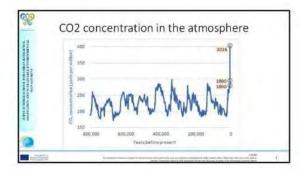

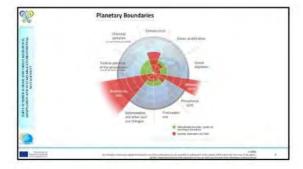

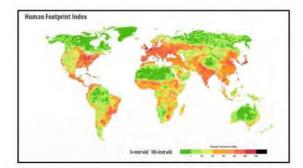

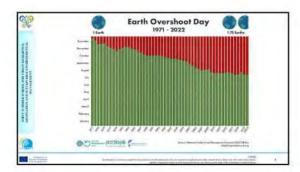

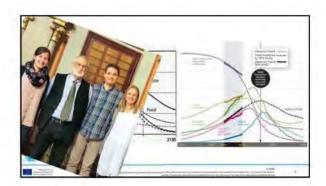

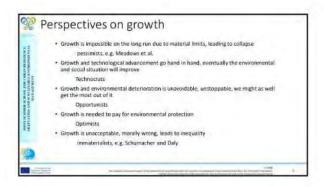

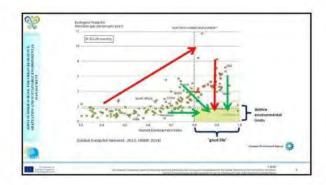

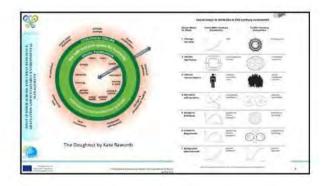

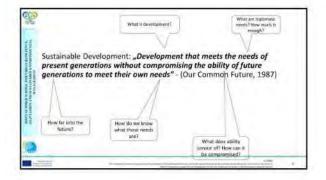

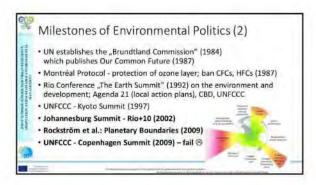

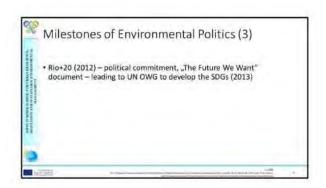

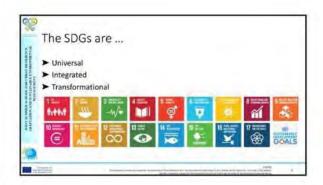

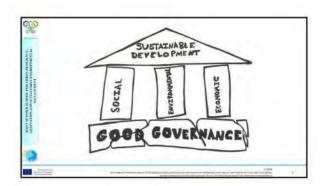

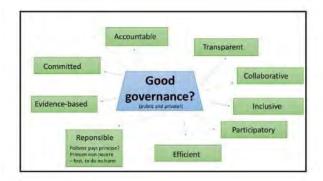

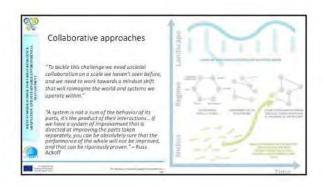

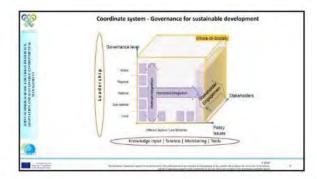

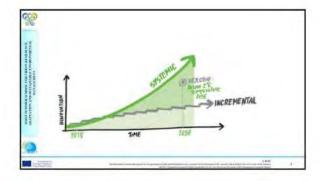

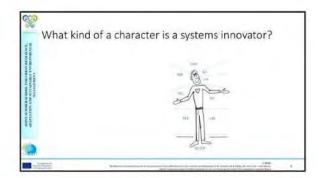

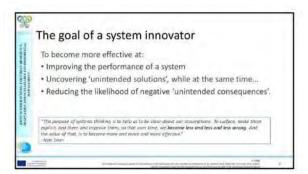

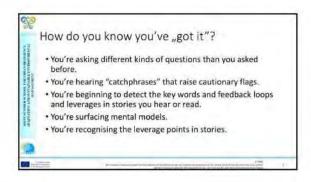

Seminar - SDG card game

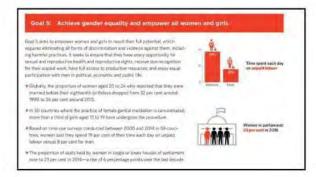

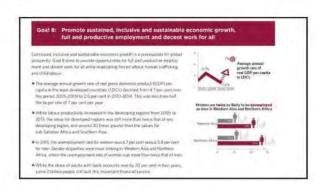

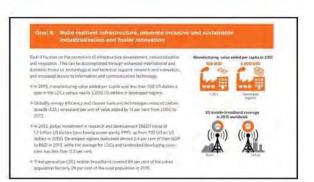

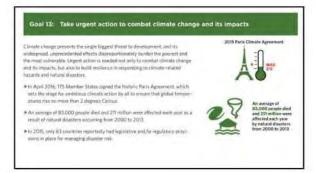

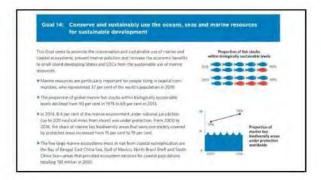

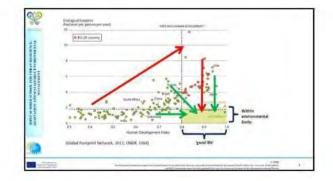

Lecture – Urban environment (general understanding) and urban megatrends

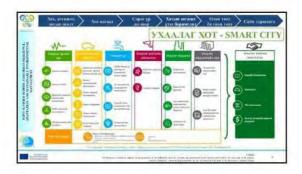

Lecture – Urban megatrends and future cities

	Conventional approaches	Tinkering approaches
Mode	Tailor made maerials and tools – one function	Modified, multiple functions, experimentation, anchored in local context
Characteristics	Monolithic gray, costly to repurpose	Hybrid (blue-green, gray) potential to repurpose, integrating bulilt and living systems
Management	Often single subcomponent	Adaptive, multiple components
Capital	Mostly financial and manufactured	More human and social
Path dependence	strong	Weaker
Risk approach	Linear thinking, high predictability, fail-safe	Non-linear, high uncertainty, safe to fail, adaptable
Governance	More top-down	More bottom-up, builds on informality

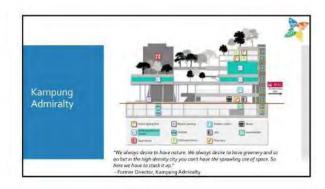

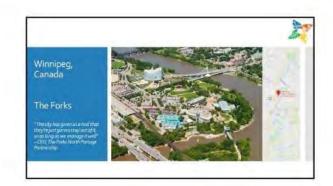

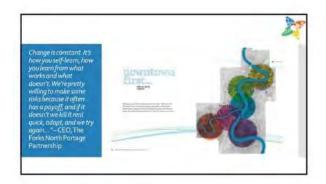

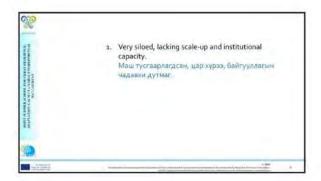

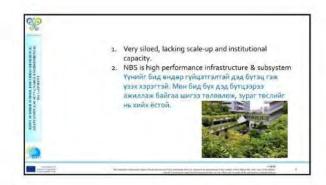

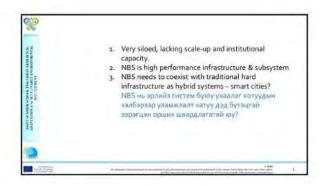

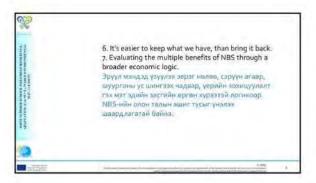

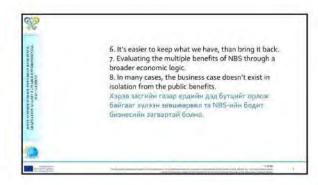

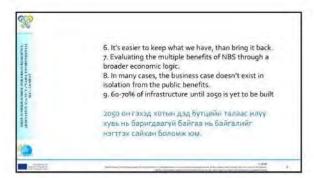

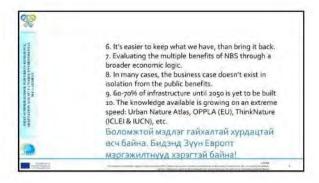

Lecture – Urban environment (soil and noise pollution)

Хөрсний биологий шинж чанар

Херсенд бүй амьд организм болон бичил биетэн, ургамлын уйл ажиллагаатай холбоотойгоор үүсэж буй шинж чанаруудыг авч үздэг.

Ургамал

Ургамиын УППЭГПЭП задарч хорений уржил пимийн гол үзүүлэлт ЯЛЗМАГ болох уусгэнэ. Ойн буед хөрсний ялзмагийн эх **У**УСВЭD нь газрын дээрхи ургамлын иш, навч байдаг бол хээрийн бусд газрын доорхи уплэсний масс ялзмаг үүсгэж байдаг

Амьтан

Херсенл амьлрагч сээр нуруугүйтэн болон янз бурийн мэрэгчид нь нух ухах, амьдрах явидза хөрсний ус давхаргыг хольж сийрэгжүүлэх, органик удизглэлээр баяжуулах 33pr30p непоеплог.

Бичил биегон

Хорсиий онгон хэстийн 20 см-т их гархализай бичил бистууд нь амьдральнуяв. явица янт бурийн бодис кагаруулдаг бөгөөд элгээр нь ATM/DAGGE DMICTING улдэндэнийг задрах уйл кимы тургэсгэлэн. Бична биетэнгүүд нь органик эрдэс болисуудыг задижаас гады эрдсийг нийлүүлж ваниз эрдэс үүсгэдэг

Хөрсний хими, физик, биологийн шинж чанаруудын тогтвортой харилцан үйлчлэлийн үр дүнд хүрээлэн буй орчны суурь нехцлийг бүрдүүлнэ.

Хөрсөн бүрхэвчийн үс давхаргуудад хими, физик, биологийн олон талт изгламэн үйн ажишлагаа явагдаж oan ar тул дээр дурьдсан шинжүүдээс гадна үзүүлэлт, шинж чанарууд байдаг болно.

Soil is source of life in earth...

Хорсний бохирлог нь антропотени болон байгалийн гарал ууслугэй болис элементуул, эризс давс, папраг адэвхит изотоп, хөрсний үе давхаргуудад извчин хуримтлагдаж, түүний хими шинж чанарт нөлөөлөл үзүүлэн, хөрсөн дэхь амьд биет ургамалын чанарт нолоолж, хорсний ооргоо уусгах, задлан шингээх чадвараас хэтэрсэн тохиолдолд бохирдол үүснэ гэж томыёсяж болох юм.

берегин боюрдо байтак, дом синоново үйт инд боюн хүрий үйд кимлиганы негоновер уусун болоосой гас удда. Тим истим бинодоля сельных и уразуудате мерена болеумо уусы байты бегена ууы кашта берде, шаке тегда мер, антона иш, тарын пуска бустегалун, кар сунала, манен уу, шары энге том тарын байт инжелера лине истам, илалагын про

Хөрс ийнхүү байгаль дээрхи бодис энергийн

солилцоонд суурь болон оролцдог бүрэлдэхүүн хэсэг

бол... Хөрсний бохирдол яаж явагдах вэ?

А.Б.Птицын (2006) "...ХХ зууны эхэн үед байгаль дээр явагдаж буй бодис, энергийн шилжилт, хүрээлэн буй орчны чанарт хүний үйл ажиллагааны үүсэлтэй техногенез ойлголтууд шинээр нэмэгдэн орж ирсэн.

Хуний уйл ажиллисатай холбоотой геохимий професса:

- Литосферэзе химпій элементуул гаргаж авах ууз уурхайн үйл амиллаган
- Техногений хогжинии ур дума тимингуудийн байгальд орших хээбэрийн
- Байгальа хаягааж буй болис, меменчийи эргэлтээс үүсэж буй нолоолол: хог хаягаал
- Теологен половалийн узманс бийгаль дэкь монийн мементийн ходлоггуйн өөрчлөлт
- · Tyamunii maraar
- * Hespitals begerings amorages

Техногенез хэмээн ойлголтыг анх А.Е. Ферсман анх хэрэглэсэн. XX зуунд технологийн хурдацтай хөгжлийн нөлөөгөөр хуний уйл ажиллагааны нелеелел байгаль орчинд шууд хүчтэй нелеелех болсон. Техногенез нь химийн элементийн шилжилт, хөдөлгөөн, хуримтлал байгалийн нөхцөлд эрс нэмэгддэг шинжээр нь онцгойлон авч үздэг.

Үйлдвэрлэлийн улмаас шинээр нэмэгдэж буй химийн бодис элементийг 2 ангилах боломжтой гэж үзсэн. Үүнд:

- Байгальд оршин тогтнож, харилцан урвалд
- Байгальтай зорчилдох: огт байгаагүй шингээр үүсгэж буй болисууд гэж үзэх боломжтой.

Үүнтэй уялдан технофиль хэмээх ойлголт үүсдэг бөгөөд жилийн олборлолтыг дэлхийн галаргын талбай харьцуулах замаар тооцдог.

Байгальд явагдаж буй бодис, энергийн хуримтлал шилжилтэнд техноген нелее орж ирсэнээр бидэнд БОХИРДОЛ: хүрээлэн буй орчны чанарын асуудал хөндөгдөнө

> Хүний үйл амилличандаг үүлэн химийн үр заганар байгаль орчинд шууд болон юго бүрийн мэсдээр темпотен бүтээгд хүн байдалар байгланд системийн фагак, химийн ноходу, балгачили процесс захв динамия тунцору байдзын өөрчөлөг

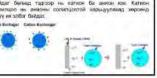
Запим похиоляюща бохиплом глумств зария подволюва бохорам гузустя паууты техноген дарал гэсэн тэр тимьёо анипладаг. Энэ нь техноген үйл ажилагланы иолоогийн бусээс химийн элемент байгаль орчинд хуримглагдах үйл явц гэж тайибарладаг. Техногени бохирдноес химийн бодне темпости окорудовся заявия окали куримилагах уйл явиыт алинт матималын орд уусэхгэй адилгаж бодох хэдий чэн теологийн үйз явиын үр дунд үүслэг учир оргин тойрондоо сөрөг үзүүлдэгүй бол бохирасы нь шууд нелөө үзүүлдэгээээ ялгаатай

Ионы солилцоо: Cation Exchange Capacity "Каппил" — турай прихожда имию "пол" года по цалимпани центий агом буюу буют аппи (полимуя) полийт медут байх вістай "Лимил" по годо (1) центий, "политинуу," (мухр—к мухро подитили) — эмрит () ценетой Байраг пуламия пристей (1)

првы септемной изменительной

Ион солилисо нь Байнга солигдон, даетагдаж байдаг win яви юм. Энэ нь хөрсний гадаргуу дээрх ионыг хөрөний уусмаг дахь исноор солино гэсэн үг юм. Чон солилцоонд уусмалаас серег ба пост цэнэтлэгдсэн гадаргуу дээр шингээгдсэн катион ба анионууд орно. Ийм ионуудыг ихилг төстэй цэнэгийн хөрсний уусмал дахь бусад ионуудаар вмархан сольж эсвол өөрчилдөг тул ион солилцоо гэсэн нэр томъёогоор тодорхойлно. (Foth, 1990) * Хоёр төрлийн мон байдаг бөгөөд тэдгээр нь катион ба анион юм. Катион анионы солипцоотой карьцуулакад хөрс илуу их элбэг байдаг.

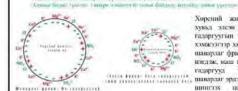
Херсний бохирдол уусэх үйл явц нь херсний хими шинж чанарт нелее узуулэх үед бохирдол уусэх эрсдэл тохиолдоно. Херсний хими шинж чанар нь өөрөө хатуу болон шингэн хэсэг, органик бодис, ус-чийгийн шинжтэй уялдан хувирамтгай шинжтэй байдаг.

Хорсон бүрхэвчийн хогжлийн явцал хөрсний хими шинж чанарыг бүрдүүлэгч эрдсүүд нь хувирч оорчилогдон, задран шингэж байдаг, Антропогени нолооллийн улмаас хорсонд извчиж буй бодис эдементүүд шингээх цоги, эрдсийн уусалт зэрэгтэй холбогдон задралд өртөх бөгөөд хөрсний шингээх чадвараас хэтэрсэн тохиолдолд бохирдол үүсдэг байна.

Херсний шингээх цогц нь херсний жижиг ширхэгтэй нарийн хэсгүүд аливаа бодис элементийг өөртөө шингээх чадвар юм. Шавар, элс ээрэг нарийн ширхэгт хэсгийн гадаргад химийн элемент, нэгдэл татагдан шингээгдэх бүх хэлбэрийг үйл явцыг багтааж үзэж болно.

Хепаний жил это памир на Резиние модилу имиро и ните миновици

хувьд элеэн фракцын хувьд гадаргуугын талбай тодорхой хэмжээгээр хязгаарлагдлаг бол шаварлаг фракцууд хоорондоо нэгдэж, маш том талбай бүхий гадаргууд үүсгэдэг учир CONTRACTOR FOR THE PROPERTY AND шаварлаг эрдэс бүхий хөрсний пингээх цогцын чадавхи ондор байдаг.

Хорений жижиг ширхэгийн

Херсний эгэл хэсэг буюу ширхэгийн гадаргуу хий болон уусмалын төлөвт байгаа бодисыг өөртөө шингээх чадвартай. Гаднаас зөөгдөн орж буй бодисыг өөртөө шингээх явцыг АДСОРБЕНТ гэх бол хөрснөөс өөртөө шингээж байгаа тохиолдолд АДБОРБАТ гэж нэрлэдэг. Энэ үйл явц нт тухайн урвалд орж буй биеуудийн гадаргын цэнэгийн солилцоо гэж үзэж болох бөгөөд энэ цэнэг нь нөгөө биетийнхээр саармагжиж тэнцвэртэй байх нөхцөл рүү тэмүүлж байдаг

> Энтийнгор зайлбархакая хорений интийнгор байгая Св³ болыг К'-ийн катионууд АР-авр солигдож, Кальсан болон Каштан нем уусмад тогонг инстине, улизмалын тоолжолонд авшилаганы

Хорсиніі катионы сопшноо-притулятийн багтаамжийг 100гр хөрсөнд мг-экв/100гр нэгжээр илэрхийлдэг;

Хөрсиий уусмалын утга измэгдэхэд хөрснөөс солилцоонд, уусмалд шилжэх катмоны нийлбэр өсдөг. pH утга 7.0-7.5 үеийн солицоот катионы нийлбэр хамгийн ихдээ хүрнэ.

Херсний шингээх бурдэл-коллойдын серег цэнэгтэй цем, туунтэй тэнцүү эквивалент бухий уусмал дахь катионоор саармагжина. Эдгээр катионууд Н2Оны молекултай хамт шингээх бурдлын гадаргад эсрэг цэнэгийн хуримтлалыг бий болгоно.

Enterprise france

Харенг лик колийлы этинби бүрэл түүүн тарыг уусулд тузгуурган Шашрыг прогука полгууг нем, примен гасан 3 будит пункая уме

Illanup ar micvya Хорон дах коллойд уустаги наваран эрэсүүгч канания. газаучит, гментиз, верминуют, мани, монтанори свини торги

Шьварваг эрдсүүл нь талеттенуелези тоглингой, зитями болови тохнолили тогтворгуй. Ерингинадем шапаркая диагийн којлока 2-3. веленутай катпонуол уйлингания, шулгаж орчиг

TYCE WE METERWARD OPHIO.

House of the antim non-initia Santourteraine with array поперация

Sect DYS - HA SHOWING DOMESTIC DE NO CLOSE CAPELOS ECCIONO (INC carne sweeps coupling PAGE OF PROPERTURE Not recould you stance to Carlledo y Olivert

· Mexanns HIRBERT STS. SECRETOR this gives the continu Хорсонд изпята WYCENE. 4 170 1000

Design through the same завсарвар the subspace one fi vilu man THE RESERVE OF THE PARTY OF

Шингээгдлийн үйл явцын механикийн, химийн, биологийн физикийн, физик-химийн хэлбэрийн урвалын эцсийн дүнд химийн элемент, нэгдлийн хуримтлал, саатал, алдрал явагдана.

Химийн шингээх

буй агаар, усанд агуулагдаж буй бидис, эрсүүд нь ширхэгийн зай багтынүй, шүүтлэх

чалвар Химийн урвалаар

үүсэх үйл явц, мол үүний тэрэгдээ хөрсний морсиян ширки уудат элементуул солишнойи прох уют капуулыг багтаны үзгө

Ондор заклерсий неховад нарий ширхэгийн галаргуул журнытава фили тись кий ходо собразы воллойлын Уунд коллондын гадарга дээрх нонуудын кинижиент изгек, том нь хүргэхээх эрэны иллий солыгдоонд орох яндаар годорхойлогдоно minuración a

Амь органист болог ергания Some? menumin, хирсини улдэк үйл Үндэсний COPOUT, бактерийн хооллол 30p31 амыралын нягтралапр толорхойлотпоно

FAO: (Food Agriculture Organization) буюу АНУ-ын хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага нь дэлхийн хөрсний судалгааны голлох байгууллагуудын нэг бөгөөд "Хөрсний доройтлын нэг хэлбэр нь бохирдол бөгөөд үүнд эвдрэл. уржил шимийн бууралт, давсжилт нэмэгдэх, нягшил нэмэгдэх, хүчиллэг хөрс хувирах, химийн бохирдол зэрэг багтдаг" гэж үзсэн байна.

FAO -ийи тугээс хөрслий бөхирдолыг 2 тороля хувянак улеэн. Уунда

- · Xurrannarisma formosoa /Specific ройнийона маш бага талбайд гархсии, халбар годорхойлосцох бохирдолия торпуул багтана, энэ тороном бохирдол хот суурил уйллир, зам, ког комплан согуул орчимл
- гархалттай /Widespread тархеми, опон кумни за уускор бухий болираста ортсон учир годировайломд хундратти. Ийм ториній болордол жевр, ус. урганала замяни, куний пруга менцал сорот нопослох эредолгой

Херсний бохирдолын терлүүд

Хүн төрөлхтөн техникийн хөгжлийн эрин болж буй өнөө үед 11 сая орчим химийн нэгдлийг танин мэдэж, 1000 төрлийн бодисыг нээж, 100 мянга химийн нэгдлийг амылрал ахуйлаа хэрэглэж байна.

Чулуун мандал, хөрсний үе давхаргад агуулагдаж, хүлцэх агууламжаас давсан тохиолдолд сөрөг нөлөөлөл үүсгэгч эрдэс бодис, элементийн төрлөөр нь дараах байдлаар ангилах боломжтой. Үүнд:

- Органик имдлууд: олон цагирагт нуурсхучлийн нэгдлууд болон бусад сөрөг нөлөөтэй хорт изгдлууд (Al, Sn, As, Se)
- Хүнд металлууд: хувийн жингээрээ үелэх системд эгнээ үүсгэх байрладаг Cd, Hg, Ph, Co, Cr, Cu, Mo, Ni, Zn зэрэг элементүүд.
- Цанры идэвхиз болис: байгаль орчинд элбэг тархсан U, Th. Pb. Ко зэрэг изотопуудын хагас задралын бүтээгдэхүүнүүд.
- 4. Хучил шүлт: N. S. F. Cl зэрэг хучлийн нэгдэл

Херсний бохирдолоос узуулэх серег нелеелел

Хөрсөн бүрхэвч болон хүрээлэн буй орчинд хуримтлагдсан хорт бодис, эрдсүүд нь ус, хөрс, усаар дамжин хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлдөг. Бохирдлоос уусах серег нелееллийг дараах байдлаар ангилах боломжтой.

Эрүүл менянін эрсага, короні уча боли, жомонг хүнсээр, агазраор, эрьсээр доонно хүнин биса тэвтраг больностой бегова куртично буй ороны бохаруын нь овоно THE RY BURYOUT AWAYYAN OURSEASON SHIPAGE

Урган бууриз предел: Упрений болирово на группо урван може пакар коры нолео улучал тул группын такар голя буурган баша.

Усны химелия: Гагрын доройтог бохирдов, ундина чены за уускую палнитж

Уур амьегальн порчистийг тургэсгэг Хорсанд бохирают, доройтолтой ханбоотойгоор онгорсон 20 вомний хуганалу 3.6-4,4 тош нуурскултийн хий агаар можност диали, кульковной хийна поможения

Тэгвэл хөрсний бохирдлыг хэрхэн тодорхойлох вэ? Эсвэл ямар эрсдэл үүсэхийг хэрхэн мэдэх вэ?

Хөрсний бохирдол, түүний тувшин, нөлөөллийг илрүүлэх нь ярвигтай судалгааны trake. Бохирдолын тувшиміїт толорхойлохын тулл түүний цооггээх цогц, хими шинж чанарт тулгуурдасан хөрсий хүлцэх агууламж, суурь агууламж, хяналтын цэг зэрэг олон суурь ойлголтыг нэгтгэх шаардлагатай юм

Хорсон бүрхэвчийн судалгаа нь хээпийн хэмжилт-тээж авалт дабораторийн заллан инижилгж үр дүнгийн боловеруулалт гэсэн уе шатуулыг ламжин явагллаг.

Хөрсний бохирдолын судалгаанд бохирдлын эх үүсвэрээс хөрсөнд нэвчиж буй бохирдуулагчийг өөртөө задлан шингээх хүлцэх агууламж, нелеелелд өртсөн хөрсийг илрүүлэх хяналтын цэгийг ашиглана.

Хулцэх агууламж

Бохирдуулагч эх үүсвэрээс нэвчиж буй бохирауунагч болисын толорхой хувийг өөргөө шишээн задлан, агууламжийг буурууллаг Мон хүлцэх агууламж нь хорс үүсгэгч эх чулуулаг, чулуун маналын дээл хэсэгт агуулигдах хүнд мемент, бодие эрдсүүд нь бохирдолд харыцуулагдан ашиглигддаг.

Хяналтын цэг

Хорсний бохирдол, судалгааны изг үзүүлэлт нь хөрсний шинж чанар өөрчлөлгөнд өртсөнийг эрүүл хөрсний шинж харьпуулан сонгодог Хяналгын цэгийг ихэвчилэн байгалийн хөрс бүхий талбайн доройтон, танхагдал, ждрэцл өртөөгүй хөрс, талбайн сонгон

Хөрсний бохирдолоос хүрээлэн буй орчны чанар, хүний эрүүл мэндэд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох нь ихээхэн ярвигтай сэдэв юм. Серег нелееллийн тооцоолох судалгаанд хэд хэдэн суурь ойлголт тодруулах шаардлагатай. Үүнд: Байталийн дэвсгэр нуулами (Выбулил Нами Зай ойлгостон) байгал орчин, ээрог үүсэг ијулуулагал үүний балд дажон ууримтлагдах борго, элсметийн самизаног сарих эсог үүсэ, ставшин болероат, тамират эрог бүсэд эх үүсэрүүдээс үүни эзүүл чансай ууулах эрсэлийг ам- үадэг (Елмертине) Арроку 2016). 3. Хими, филос ули пид. Мост на этту антиту на эттуудах бурдаг му баларуун башкуу антиг кэс уулийг кана санар, бутара боларуын прадаг уулай адаттаган. ИКМ в Калай, 2019. Болертан на музараны келанга музара шантага күр түрдөрөн келанга урал бара шантага күр түрдөрөн келанга урал бара маналага күр түрдөрөн банарууна башууны башкара. Z Biosvallability and bioaccessinilly

